

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 440.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e127372/facsimile.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Offte og trediede Møde. 1811

Fremhøjet den 6te Decbr.

Forhandlingsprotocollen for forrige Møde blev oplæst.

Debetforen: Jeg ma ogsaa erklære mig enig i, at Sagen ikke maag behandles i Afdelingerne, thi jeg tror alle, at den efter sin Beskaffenhed er egnest deril; men naar der da bliver Spørgsmaal om at overgive den til en Comité, saa skal jeg tillade mig at bemærke, at Børneplygtcomitéen er en temmelig fattig Comité, og jeg tror, at man har gjort den forfærdig, at der ikke er blevet saa hurtig i en fattig Comité, som i en mindre fattig. Grundens til, at der blev udvalgt en saa fattig Comité, maas ikke blot følge i Sagens Betydning, men ogsaa deri, at Sagen behandlede igjennem Afdelingerne, og i Afdelingerne udvandre Comitéen. Jeg tror, at efter denne Sags Beskaffenhed vil det være tilstrækkelig, om der udvandre en Comité af 3 eller 5 Medlemmer, og hvis den kom til at bestaa af 3 Medlemmer, saa kunde maaske Valget af disse, uden Standsning af Forsamlingen forhandlingen, ske i Dag.

Formanden: Forjaavtil Valget kunde ske allerede i Dag, tror jeg, at der er tilfældigt, der taler for den ærde Debetforens Mening, men man pleier ikke at anføre det for ønskeligt, at der udvandre en Comité den samme Dag; man ønsker at overleve, horetoedes den skal sammensættes, og hvis det skulde udvandre til det næste Møde, saa vilde Sagen dermed komme til at lide en forsinkelse. Jeg maas i saa Henseende bemærke, at der i Juhludvalgetes Skrivelse er udtalet et Ønske om, at Sagen inderst muligt maatte blive forhandlet.

Udgivnings-Beholdning: Jeg har ikke troet, at denne Sag vil fremkalde nogen vidtstgende Diskussion i Børneplygtcomitéen, hvormed jeg frygter for, at det vil medføre Vidtstgighed, derfor der endnu i Dag skal indskrives en forenlig Comité i Sagen, eftersom det er nødvendigt, at der skal være absolut Pluralitet ved Valget af Comitémedlemmer, hvilket let vil medføre flere Omvalg, da man ikke har havt tilstrækkelig Tid til at overleve, hvormed man vil gaae sin Stemme.

Biering: Jeg skal tillade mig at foreslaa, at det maas overleedes til Børneplygtcomitéen at udvandre en Undercomité, bestaaende af 3 eller 5 Medlemmer af dens Medlemmer, til at behandle dette Forslag.

Formanden: Jeg tror, at den kan gjøre dette paa egen Gaard. Det lader dog til, at der er en almindelig Stemmning for, at Sagen skal gaae over til Børneplygtcomitéen, og jeg skal derfor tillade mig at sætte dette Spørgsmaal under Afstemning.

Ved den derpaa følgende Afstemning blev det med 108 Stemmer indt 2 delst, at Sagen skulde taget under Behandling af Børneplygtcomitéen.

Formanden: Der staar nu blot tilbage at beramme Dagsordenen for det næste Møde. Dette vil blive afholdt paa Torsdag Kl. 1, og vil der i samme Møde at forhandle det Forslag, der er indgivet af Rigsdagsmanden for Prebys Amt 4de Distrikt (Grundtvig), og som angaar Krigen Forskjæftelse.

Mødet hævet.

Umiddelbart efter Afholdelsen af ovenstaaende Møde sammensatte Børneplygtcomitéen og afgav samme Dag nedenstaaende Betænkning over det til Comitéen henstillede Udskift til en Placet angaaende midlertidig Forandring i Afgangen til at erholde Styrmandspatent m. v.

Det foreslaas, at Udvalget indtil videre i § 1, 4de Linie og i § 2, 2de Linie, forandres til „saalenge Krigsforholdene vedvare“.

Med denne Forandring indtil, at Forsamlingen angaar det foreslaede Udskift.

Anden. **Bergendahl.** **Georg Christensen.** **van Doodum.**

H. Jørgensen. **H. Johansen.** **H. Nielsen.** **G. R. Petersen.**

D. Sørensen. **T. Thorsen.** **J. G. E. Larsen.** **B. Højing.**

Formanden: Jeg skal tillade mig at anfærdie:
1) Et Underdragende fra Rigsdagsmanden for Bisk Amt 6de Distrikt (Wih), om at en af 24,072 Mand underforret Udskifte om Elevevold fremtidige Forhold til Danmark samt Krigen Forskjæftelse maas af Rigsdagsmanden blive tilfældet Regjeringen som et vigtigt Udvalgt om Stemmningen i Landet. Krævsen er indleveret den 22de December Skibet.

2) Regle af Rigsdagsmanden for Drenge Amt 3de Distrikt (Beth) indleverede Bemærkninger af J. Hvid i Udledning af Forsamlingen, hvilke ønskes afleverede til Grundtvigscomitéen.

Hvisse Dagsordenen har Rigsdagsmanden for Prebys Amt 4de Distrikt (Grundtvig) Ledet:

Grundtvig: Det Underdragende, som jeg har taget mig den Frihed, og som jeg har søgt mig drevet til at stille, gaaer ud paa, at den ærde Rigsdagsmand paa det danske Følske Begne vil udviale det Ønske, at Regjeringen uden frugtlose Fredsunderhandlinger vil anvende hele Rigets Styrke til inderst muligt at undertrykke det frivillighedsfulde Dyrer og staae Danmark fuld Raadighed ved Hættedømmet Stedlig som det gamle Sønderjylland. — Gæstede Hr. Formand! Vi vide det alle, at da Elevevold-Følskerne i sidste Høst gjorde Dyrer, da stode de ingeniante blot paa Hjelpen, de vendte fra det saalatte hore ridske Foderland, men de stode især derpaa, hvad de ogsaa adent udviale, at vi Danske vore et dyrt og usammenhængende Følsk, altsaa at vi egentlig set ikke vore noget Følsk, men kun en liden Gød Døddiere, ja Døvdere, som man kunde hode, hvad det skulde vore. Nu, Gud ske Lov! Dyrererne lærte snart, at de havde dog taget mærkelig Hæll, thi hvisse Lyder det danske Følsk end kan have, som ethvert Følsk har sine, og hver dygt end Danmark var janket fra sin gamle Bærdighed — vedvare ikke blot i sine Raabere men ogsaa i sine egne Dine —, saa sette dog ved denne Leilighed de Danske, sette vi dog alle, at vi ikke blot var et Følsk, men et af de ældste Følsk, borgelige Skikkelser og Broderfæder paa hele Jordens Kreds, og at vi havde fra Kræftens Tid vandt et Ravn, og nydt en Fred, og smagt en Frihed, og smagt et Lyd, som det ikke blot var enhver Danneamands hellige Pligt at vandre om, men vor medfødte Skæbnes magtige Drift at forsvare til vor sidste Bloddræbe. Ja det ved jeg, det vide vi alle det vore en almindelig Følskesele ved Dyrerens Udbrud, og det var da det almindelige Følskønske, at man uden frugtlose Fredsunderhandlinger vilde drage Sværdet og ikke stille det i Skeden, for Dyreret var undertrykt, for Stedlig var vunden tilbage. Det var Følskønsket, og ligesom Hæren sig, saa vorede Mødet, og saa beskjæftede Forskjæftelse, at nu maatte det høre eller briste, hver Gang vi tænkte derpaa — og vi kunde ikke glemme det — at det var ikke blot Danmarks Øre, som stod paa Spil, ikke blot det gamle Grundtvigs, man vilde hode, ikke blot Dannevise, Dyrererne med Haandlatter trampede paa, men det var tillige 200,000 Mennesker, en flyvende Deel af hele det lille danske Følsk, som Dyrererne vilde for enig ledning fra Nederlandet og fra Nordermaalet, som man river et Barn fra Norderens Arme, for at øffe det paa sin Høvd Alter, thi saaledes vilde Dyrererne jo øffe den danske Befolkning i Sønderjylland paa den grundfælede hersefugt og røngjerrige Tyskheds Høvdskælder.

Det var i Høstet 1848, i det store Verdensaar, da Tøringen blev kastet, ikke blot for Danmark, men for hele Europa fremtil. Og nu, nu sidde vi her som det danske Følsk Sønderud til den første danske Rigsdag i 2 Karlsruherer; vi sidde her ikke sammenslæbte ved Dyreretsrig, men sammenslæbte af vor Krævsen, til med Frihed og Beskjæftighed at udviale Følskes Stemme om Rigets Lær og selke Bedste, vi sidde her for at raadslaae om Rigets Forfar og om Rigets Styrke og om alle Følskeselede Hærdier i Fremtiden, og til vort store Ansvar hore ogsaa først og Sidst, at vi inderst Mødet maas glemme det Nærværende med sin store stenskyllige Hærd, thi dersom vi side det